18

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА - REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
MINISTRIA E MJEDISIT JETËSOR DHE PLANIFIKIMIT HAPËSINOR
Бр.-Nr. 18-6646/1
20-11-2023 20 год.-vit
СКОПЈЕ - SHKUP

Извештај
за извршен надзор на законитоста на
работата од областа на животната средина на
општина Илинден за 2023

Министерството за животна средина и просторно планирање врз основа и согласно Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје донесен од страна на министерката за животна средина и просторно планирање со бр. 18-2113/1 од 17.03.2023 година, подготви Прашалник кој беше доставен до општините дадени во Планот со цел да се изврши надзор на законитоста на работата на општините во областа на животната средина.
На ден 04.05.2023 година, Општина Илинден до Министерството за животна средина и просторно планирање (Комисијата за вршење надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и на општините во градот Скопје формирана со Решение бр. 18-2113/2 од 17.03.2023 година), достави допис бр.18-140/3 со прилог пополнет Прашалник за надзор над законитоста на работата на општините. На ден 25.09.2023година од страна на комисијата беше извршен и надзор во општината на кој од општината беа присутни лицата Славица Милошевска и Славица Давидовска овластен инспектор за животна средина.

Пополнетиот Прашалник во однос на спроведување на законодавството од областа на животната средина беше разгледан од страна на Комисијата и при тоа се дојде до следните констатации заради увидени недостацои кои е потребно општината да ги отклони и за тоа да го извести министерството, и комисијата дава неколку препораки:

- *По однос на обврските согласно Законот за животна средина:*

Мерка:
-Потребно е општината да донесе нов ЛЕАП, со оглед на тоа што последниот и е од 2006-2012 година

- *Во однос на спроведување на* ***постапката за одобрување на елаборати за животната средина*** *од страна на комисијата а врз основа на прашалникот е утврдено дека:*

Општина Илинден ја спроведува постапката за одобрување на елаборати за заштита на животната средина, и за истите се води регистер на издадени елаборати.
Имаат писмено назначено лице за одобрување на елаборати.
Нема предвидено мерки

- *Во однос на спроведување на постапката за издавање на Б интегрирани еколошки* ***дозволи*** *од страна на комисијата а врз основа на прашалникот е утврдено дека:*

-Општината ја спроведува постапката за издавање на Б- интегрирани еколошки дозволи како и нивно обновување.
-Имаат 6 дозволи кои се издадени, а во постапка моментално нема.
-Општината има назначено лице за издавање на Б интегрирана еколошка дозвола .

Мерки:
-Потребно е редовно да се доставуваат издадените дозволи до МЖСПП како би можеле истите да бидат ставени во Регистарот на издадени дозволи кој го води и одржува Одделението за интегрирано спречување и контрола на загадување. (Ким Ком Трејд-живинарска фарма и Евро Млекара недостасуваат во регистарот што се води во МЖСПП)
-Потребно е издадените дозволи да се следат и за истите редовно да се пресметуваат надоместоци за Б-ИЕД.

- *Во областа на **отпадот** комисијата укажува на следниве недостаци кои е потребно да се отстранат:*

- Се препорачува, општината да ги следи и да земе активно учество во воспоставување на регионален систем за управување со отпад.
- Се препорачува, Општината да отпочне со исполнување на обврската за објавување на податоци кои се однесуваат на состојбата со управување со посебните текови со отпад, вклучувајќи го колективниот начин на управување.
- Се препорачува, Општината да склучи Договори со колективни постапувачи со посебни текови на отпад, врз основа на кои ќе се воспостави систем на одделно собирање на посебни текови со отпад.

- *Во областа на **водите** комисијата укажува на следниве недостаци кои е потребно да се отстранат:*

- За издадените дозволи за користење за вода или дозвола за испуштање, шест месеци пред истекот на рокот на важност на дозволите потребно е од страна на ЈКП Водовод Илинден да се достави барање за нивно продолжување до Министерството за животна средина и просторно планирање. Воедно, Ви укажуваме дека за водни тела од кои се користи вода за консумирање од страна на човекот за населените места во општина Илинден за кои не се прибавени дозволи за користење на вода согласно член 26 и 28, истите потребно е да се прибават, исто така за испуштања или фрлање материи и супстанции во реципиенти за населените места во општина Илинден за кои не е прибавена дозвола за испуштање согласно член 79 од ЗВ потребно е истата да се прибави.
- По донесување на Одлуката за заштитни зони од страна на Владата на РСМ потребно е општината во катастрите и урбанистичките планови на општината да ги прикажува картографските прикази на заштитните зони согласно член 98 став 4 ЗВ.

- Општината во прашалникот има одговорено дека во програмата за животна средина има да донесено Програма за одведување, собирање и пречистување на урбаните отпадни води согласно член 114 од ЗВ и потребно е да продолжи со исполнување на обврските согласно член 113 од ЗВ т.е. да ги собира, одведе и пречистува отпадните води што произлегуваат или се создаваат на нивното подрачје, вклучувајки го и отстранувањето на тињата, како и да продолжи да ги исполнува обврските согласно член 116 и да обезбеди ефлуентите од индустриските отпадни води коишто влегуваат во системите за собирање и прочистување на урбани отпадни води да бидат подложни на потребниот предтретман.
- Во прашалникот е одговорено дека општина Илинден припаѓа во подрачје на Водостопанство Скопско поле и водостопанството ја носи Програмата за заштита од штетно дејство на водите за целиот ХМС Скопско поле. Согласно член 123 од ЗВ во урбаните подрачја за заштита и одбрана на поплави и за заштита од друго штетно дејство надлежни се општините, а правните лица кои управуваат со водостопанствата се надлежни за заштита и одбрана на поплави и за заштита од друго штетно дејство во подрачјето на нивното дејствување, вклучително и уредување и одржување на коритата и каналите во нивното подрачје. Општина Илинден за урбаните подрачја потребно е да носи Програма за заштита од штетно дејство на водите (која согласно член 124 ЗВ треба да содржи изградба на насипи, акумулации, регулација на реки, уредување на порои, заштита на земјиште од ерозија, пошумување и сл.), како и да се преземаат мерките за заштита од друго штетно дејство на водите во урбаните подрачја согласно оваа програма.
-- Општината изработениот Оперативен план за заштита и одбрана од поплави да продолжи да го спроведува и да ги превзема предвидените мерки за заштита. Планот за заштита и одбрана од поплави особено да содржи: топографски, хидролошки, хидротехнички, демографски, стопански и други подлоги и податоци, граници на загрозеното подрачје, работи и мерки што се преземаат и извршуваат пред опасноста и за време на одбраната од поплави и органи надлежни за заштита и одбрана од поплави.
- Општината согласно член 143 од ЗВ да изработува, доставува и објавува извештаи за активностите кои се реализирани во претходната година како и за предвидените активности за наредната година во врска со заштитата од штетното дејство на водите.
- Согласно член 133 секоја година до крајот на септември општината да продолжи да врши проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во состојба да предизвикат поплави на земјиштето и дали обезбедуваат непречен проток на водата. Доколку водотеците не обезбедуваат непречен проток да се преземат потребните мерки од страна на општината.
- Согласно член 131 од ЗВ во населените места кои се на територија на Општина Илинден потребно е да се определи ширина на крајбрежен појас на водотеците за кои не е определен истиот и тоа: ширината на крајбрежниот појас на водотеците ја определува советот на општините и советот на градот Скопје, на предлог на градоначалникот на општините и на градот Скопје, по претходна согласност на органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина. Како и согласно член 132 да го уредуи пристапот до крајбрежниот појас на водотеците, езерата и акумулациите за спорт, рекреација и слични активности.

-Советот на општината на територијата под нејзина надлежност да ги определи границите на ерозивното подрачје и подрачјето загрозено од ерозија да ги утврди мерките и работите за заштита на земјиштето од ерозија и уредувањето на пороите, врз основа на техничка документација согласно член 135 од ЗВ и да ги презема мерките за заштита на ерозивни подрачја согласно член 137 од ЗВ.
-Општината да ги превземе мерките за уредување на пороите што се наоѓаат на нивното подрачје согласно член 141 од ЗВ.
- Општината за водните тела кои не се опфатени со мерните места од државната мрежа согласно член 145 став 3 од ЗВ можат да воспоставуваат локални мрежи на мерни места за мониторинг на водните тела и за да се врши мониторингот да донесат Програма за мониторинг на водите согласно член 145 став 7 од ЗВ, како и да доставуваат податоци од извршениот мониторинг согласно член 156 ЗВ.

- *Во областа на* ***просторното планирање*** *комисијата укажува на следниве недостаци кои е потребно да се отстранат:*

1. Општината не ги исполнила обврските (согласно член 5 од Законот за спроведување на Просторниот план на Република Македонија, "Службен весник на РМ" бр.3 9/04), каде што: Заради континуирано следење на состојбите во просторот и спроведување на Просторниот план на Република Македонија, органите на државната управа, единиците на локалната самоуправа, јавните служби, организациите, претпријатијата, установите, институциите и другите правни лица (извештајни единици) се должни да изготват Годишен Извештај за состојбите и промените во просторот, од својата област и истите да ги доставуват до органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на просторното планирање, односно до Министерството за животна средина и просторно планирање.

Содржината на извештаите, постапката и начинот на изготвување, како и роковите за нивно доставување, се уредени со "Правилникот за постапката, начинот на изготвување, содржината на извештаите за состојбите и промените во просторот и роковите за нивно доставување" (Службен весник на Република Македонија бр. 42/05,111/06 и 17/2010).

2. Општината исто така го нема информирано министерството кои урбанистички планови и урбанистички проекти се донесени во тековната година со дефиниран плански опфат (дали се разликува од издаденото Решение за Услови за планирање на просторот). Односно по донесување на планот донесувачот е должен да го извести органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на просторното планирање за донесувањето на урбанистичкиот план со дефиниран опфат и за земјоделското земјиште кое со планот добило статус на градежно земјиште.

- *Во областа на* ***бучавата*** *комисијата укажува на следниве недостаци кои е потребно да се отстранат:*

-Општината да започне со примена на законските надлежности во целост.

Врз основа на сето горенаведено комисијата за вршење на надзорот ги дава и следните препораки:

-Комисијата дава препорака во општината пред се да се изврши измена на систематизацијата на работни места на општината. Согласно Систематизација има формирано одделение за локален економски развој, јавни и комунални дејности и заштита на животната средина со две работни места, и исто така имаат формирано одделение за инспекциски надзор – Инспекторат со 2 работни места. Комисија препорачува да се опфакаат сите надлежности од областа на животната средина кои ги има општината, а кои произлегуваат пред се од Законот за животна средина, Законот за управување со отпадот, Законот за заштита од бучавата во животната средина и останатите закони од областа на животната средина.

-Да се обезбедат повеќе вработени кои ќе работат во областа заштита на животната средина, при што постапките да се спроведуваат целосно и правилно.

-Комисијата дава препорака во општината да се овозможи учество на стручни обуки на вработените во општината кои работат во делот на заштитата на животната средина особено во делот на управување со отпад и управување за квалитет на амбиентниот воздух, со цел зајакнување на капацитетите за реализација на проекти, инвестициони зафати за подобрување на општата состојба со управување на отпадот како и за квалитет на амбиентниот воздух.

За превземените активности општината да го извести министерството (Комисијата за вршење надзор на законитоста на работата од областа на животната средина), Одделение за соработка со локална самоуправа во Секторот за соработка со локална самоуправа и управно надзорни работи во рок од 6 месеци со писмен допис.

Скопје, 2023 година

Претседател на Комисија
за вршење надзор на законитоста на работата
на органите на општината, на градот Скопје и
на општините во градот Скопје
Тања Кироска Донски

Членови на Комисијата:
Лумни Јашари,__________
Ирена Николоска,__________
Влатко Цветаноски,__________
Даниела Ристова, __________
Даниела Наумоска, __________
Соња Фунарџиска,__________